

Oponentský posudek bakalářské diplomové práce

Monika Šuterová, *Černá kaple v kostele sv. Kunhuty v Novém Městě na Moravě*. Bakalářská diplomová práce, Katedra dějin umění FF UP, Olomouc 2024; Obor: Teorie a dějin umění

Vedoucí práce: Mgr. Zuzana Macurová, Ph.D.

Autorka si zvolila zajímavé ikonografické téma vztahující se k barokní nástěnné malbě, ovšem se zajímavým kulturněhistorickým přesahem dotýkajícím se raněnovověké zbožnosti. Text je napsán velmi solidně a svědčí o kritickém i autonomním přemýšlení autorky. To dokládá i svižně sepsaný přehled bádání, stejně jako průvodce historií kostela, jež je pojata jako velmi dobrá kompilativní práce. Je také příkladné, že autorka pracovala s archivními fondy biskupské konzistoře v Brně. Je to zejména cenné při představení peripetií restaurování, zvláště prvního z 50. let 20. století.

V rámci struktury textu pokládám za škodu, že autorka před vlastním představením maleb v kapli P: Marie Bolestné (od s. 16) blíže čtenáře neseznamuje s charakterem kostela a jeho dispozicí tedy s bližší lokací kaple (to se sice zčásti děje, s. 12–13), ale mohlo to být osvětleno přesněji (pomohl by půdorys), stejně jako chybí představení prostorové konfigurace kaple a její architektonické artikulace.

Vlastní jádro práce spočívá v ikonografickém popisu maleb a jejich rozboru, který byl autorce umožněn díky nalezení grafických předloh. Pokládal bych snad za lepší, kdyby byl na jeho počátku jasněji představen systém rozmístění maleb v kapli. Popis je přesný, někdy snad až příliš zabíhající do detailů. Je věcný, jen místy ne zcela přesný (textilie u skeletonu bych nepokládal za závoj, s. 21, ale spíše za aluzi na rubáš).

Je možná škoda, že se autorka nepokusila novoměstské malby srovnat s dalšími analogie, či je alespoň jmenovat (Svitavy, Litomyšl ad.). Podobně mohla naznačit starší ikonografickou tradici tanců smrti či této makabrozní emblematicky, z níž ilustrace Abrahama a Sancta Clara vycházejí, či alespoň více kontextuálně přiblížit tuto ikonografii v barokním umění. Také je škoda, že se autorka více nehodnotila kvalitu a autorské schopnostmi autora (a jeho licencí vůči předlohám).

Své místo má v práci i nezbytná kulturněhistorická pasáž věnovaná tématice smrti a očistci, kdy autorka dobře vychází z prací J. Mikulce, P. Suchánka a T. Malého. Předkládá na závěr základní kontextuální, interpretační rámec, který mohl být snad jen explicitně definován eschatologickými očekáváními a konvencemi předmoderní doby (slovo eschatologie, či spása, což je vlastní ideový rámec malby, se v textu autorky neobjevuje ani jednou!). Je také škoda, že se autorka nezamýšlí nad okolnostmi a funkcí kaple (existovalo zde nějaké náboženské bratrstvo)

Závěr práce by nemusel být jen rekapitulací předchozího, ale samostatným zamyšlením nad povahou studovaného problému. Je nicméně dobře, jak autorka připomíná důležitou myšlenku, že odchylky maleb od grafických předloh mohly být způsobeny jejich neznalostí ze strany restaurátorů, což by nebylo tolik výjimečné, ale je to jistě případné zamyšlení.

Jméno Abrahama a Sancta Clara by se nemělo v přídomku skloňovat („Abrahama a Sancta Clary“, s. 5, 16, 66). Překlepy („též známě jako“; „dochovaných pramenných materiálu“, s. 10), nevhodné slovní vazby, vyšinutí („Ve vzniku nástěnné výmalby v kapli hrály nemalou roli náboženský...“, s. 8). Při opakování stejné citace v pozn. pod čarou se užívá „ibidem“ (např. pozn. 22–24).

Práce splňuje nároky kladené na typ odborného textu bakalářské práce a autorka dostatečně prokázala schopnost uměleckohistorické práce.

Hodnocení: B – výborně

Ve Slatinkách 21. 5. 2024

doc. Mgr. Ondřej Jakubec, Ph.D.